

Provkonstruktion

Årskurs: 3

Ämne: Historia

Tema: Karl XII, den krigande kungen

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskap om Karl XII, hans liv, gärningar och betydelsen av det stora nordiska kriget för Sveriges historia.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Genom undervisningen i historia ska eleverna utveckla kunskaper om betydelsefulla personer och händelser i Sveriges historia. I årskurs 3 ska fokus ligga på Karl XII och hans roll i det stora nordiska kriget.

Kunskapskrav

Eleven ska kunna känna igen Karl XII och kortfattat berätta om hans liv, handlingar och den påverkan hans krig hade på Sverige.

Prov

Faktafrågor

1. Vem var Karl XII?

- A) Sveriges kung under medeltiden
- B) En viktig romersk härskare
- C) En känd kung av Danmark
- **D) Sveriges kung som regerade från 1697 till 1718**

2. När regerade Karl XII?

- A) 1600-1620
- **B) 1697-1718**
- C) 1720-1750
- D) 1650-1680

3. Vad var det stora nordiska kriget?

- A) Ett krig mellan Sverige och Norge
- **B) Ett krig där Sverige kämpade mot flera andra länder, inklusive Ryssland och Danmark**
- C) Ett inbördeskrig i Sverige
- D) Ett krig mot Frankrike

4. Vilket var ett viktigt slag som Karl XII deltog i?

- A) Slaget vid Köpenhamn
- **B) Slaget vid Poltava**
- C) Slaget vid Waterloo
- D) Slaget vid Narva

5. Vilken påverkan hade Karl XII:s krig på Sverige?

- A) Sverige blev större och mäktigare
- **B) Sverige förlorade stora territorier och makt**
- C) Sverige blev en fredlig nation
- D) Sverige vann alla sina krig

6. Vilken utmärkelse ges ofta till Karl XII på grund av hans stridande natur?

- A) Den fredliga kungen
- **B) Den krigande kungen**
- C) Den vise kungen
- D) Den stora kungen

7. Vilket av följande slag var inte en del av det stora nordiska kriget?

- A) Slaget vid Narva
- **B) Slaget vid Suez**
- C) Slaget vid Poltava
- D) Slaget vid Klissow

8. Hur dog Karl XII?

- A) Han blev gammal och dog i sitt palats
- **B) Han dog i strid**
- C) Han dog av sjukdom
- D) Han avrättades

9. Vilket land var Karl XII främsta motståndare i det stora nordiska kriget?

- **A) Ryssland**
- B) Danmark
- C) Norge
- D) Tyskland

10. Vilken av följande städer är viktiga i Karl XII:s historia?

- A) Stockholm
- **B) Poltava**
- C) Göteborg
- D) Malmö

11. Vilken tid präglade Karl XII:s regering?

- A) Reformationstiden
- **B) Stormaktstiden**
- C) Upplysningstiden
- D) Medeltiden

12. Vad kallades den tid som följde efter Karl XII:s död?

- A) Den svenska stormaktstiden
- **B) Den svenska reduktionen**
- C) Den svenska frihetstiden
- D) Den svenska industrialiseringen

13. Vad gjorde Karl XII under sin tid i exil?

- **A) Han deltog i strider i andra länder**
- B) Han återvände till Sverige
- C) Han skrev böcker
- D) Han blev diplomat

14. Vad kan man säga om Karl XII:s ledarstil?

- A) Han var en passiv ledare
- **B) Han var en karismatisk och modig ledare**
- C) Han var en enskild man
- D) Han var en diplomatisk ledare

15. Hur uppfattas Karl XII i svensk historia idag?

- A) Som en tragisk hjälte
- **B) Som en krigande kung med både beundran och kritik**
- C) Som en obetydlig kung
- D) Som en trygg ledare

Resonerande frågor

1. Diskutera Karl XII:s främsta egenskaper och hur dessa påverkade hans beslut under krigen.

Syftet är att ge eleverna möjlighet att analysera och reflektera över personlighetens påverkan på ledarskap.

2. Hur skulle Sveriges historia sett ut om Karl XII hade vunnit slaget vid Poltava?

Denna fråga uppmuntrar eleverna att tänka kritiskt kring alternativa historiska händelser och deras konsekvenser.

3. Vilka är de största lärdomarna från Karl XII:s tid som kan appliceras på idag?

Genom detta ges eleverna möjlighet att koppla dåtida händelser till nutida situationer och reflektera över historiska lärdomar.

4. Hur påverkar Karl XII:s arv Sverige idag och hur tolkas det av olika grupper i samhället?

Denna fråga öppnar för diskussion kring hur historia kan tolkas och uppfattas olika av olika människor.

5. Vad var Karl XII:s viktigaste strategi under krigen och hur fungerade den?

Eleverna ges här chans att göra en djupgående analys av strategier och taktik, vilket visar på högre tänkande.

6. Hur kan historiska källor hjälpa oss att förstå Karl XII:s tid och gärningar?

Genom denna fråga får eleverna styrka sina argument med exempel på källor och dess betydelse.

7. Vilka konsekvenser hade Karl XII:s krig för Sveriges befolkning och resursfördelning?

Denna fråga syftar till att synliggöra sambandet mellan krig, samhälle och ekonomi.

8. Reflektera över vad du skulle vilja fråga Karl XII om han hade varit i klassrummet idag.

Frågan uppmuntrar personlig reflektion och etikett kring historiska figurer, framför allt deras mänsklighet.

Bedömning

Faktafrågorna ger 1 poäng var, totalt 15 poäng. Resonerande frågor ger 2 poäng var, totalt 16 poäng. För betyg E krävs minst 8 poäng, för betyg C minst 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor), och för betyg A minst 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).

Tags: [Åk. 1 - 3](#), [Historia](#)